

Gmina Krotoszyn

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA I GMINY KROTOSZYN
ZA LATA 2016-2017**

Krotoszyn, 2018 r.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA I GMINY KROTOSZYN ZA LATA 2016-2017

ZAMAWIAJĄCY:

Miasto i Gmina Krotoszyn
ul. Kołłątaja 7,
63-700 Krotoszyn

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT
Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska S.C.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

Spis treści

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	7
2. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	7
3. RAPORT TABELARYCZNY	8
4. PODSUMOWANIE	38

1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy, a następnie przedstawienia ich radzie gminy w cyklu dwuletnim wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.). Obowiązek sprawozdawczy jest następstwem realizacji przez Miasto i Gminę Krotoszyn zapisów zawartych w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, który zobowiązuje Burmistrza Krotoszyna do opracowania Programu ochrony środowiska uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W związku z ustawą z dnia 21 sierpnia 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1101) politykę ekologiczną państwa, zgodnie, z którą opracowywane były programy ochrony środowiska, zastąpiono polityką ochrony środowiska, która m.in. winna być prowadzona za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Zgodnie z art. 14 ust. 1. polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1376).

Niniejszy raport jest podsumowaniem dwóch poprzednich lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2016 do grudnia 2017 r. W związku z tym, w Raporcie znajduje się podsumowanie działań zawartych w dokumencie pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2021”, który został przyjęty uchwałą Nr LIII/448/2014 Rady Miejskiej w Krotoszynie z dnia 28 sierpnia 2014 roku.

Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Miasto i Gminę Krotoszyn oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie gminy zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powietrza, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, ochroną przed poważnymi awariami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do celów strategicznych oraz harmonogramu zadań własnych, koordynowanych, inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w tabeli nr 2 (str.94-109) przewidzianego do realizacji w latach 2014-2021 dla osiągnięcia przyjętych w Programie celów.

2. Metodyka sporządzania Raportu i materiały źródłowe

Sposób opracowania Raportu został podporządkowany zagadnieniom znajdującym odzwierciedlenie w treści Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do 2021 r. (zwanym w dalszym ciągu POŚ). Posiada formę zwartej tabeli, w której zastosowano następującą strukturę:

- Cel;
- Priorytet ekologiczny
- Zadania przyjęte do realizacji;
- Opis przedsięwzięcia (jakościowy i ilościowy opis realizacji zadania bądź jego części);
- Jednostka realizująca (podmiot odpowiedzialny za realizację zadania);
- Termin realizacji w okresie sprawozdawczym;
- Poniesione koszty w PLN (podawano tylko w przypadku uzyskania tego rodzaju danych od podmiotu realizującego, bądź innego podmiotu posiadającego tego rodzaju dane);
- Źródła finansowania.

Raport został podporządkowany zagadnieniom znajdującym odzwierciedlenie w treści POŚ i obejmują ocenę realizacji przyjętych celów.

Nadrzędna misja *Programu* określona została jako: „Rozwój Miasta i Gminy Krotoszyn przy jednoczesnym poszanowaniu zasobów środowiska naturalnego”.

Powyższy nadrzędny cel realizowany jest poprzez 3 cele ekologiczne:

Cel 1: Ochrona zasobów naturalnych

Cel 2: Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Cel 3: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy

Raport opracowano na podstawie informacji zawartych w ankietach nadesłanych przez niżej wymienione urzędy i inne instytucje wskazane w Programie jako jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć, a także w oparciu o informacje będące w posiadaniu:

- Urzędu Miejskiego w Krotoszynie,
- Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. w Krotoszynie,
- Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” w Krotoszynie,
- Starostwa Powiatowego w Krotoszynie,
- Nadleśnictwa Krotoszyn,
- Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Krotoszynie,
- Związku Spółek Wodnych w Krotoszynie,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych oddział w Poznaniu,
- Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Część niezbędnych informacji pozyskano również z ewidencji i baz danych elektronicznych udostępnianych za pośrednictwem Internetu przez ww. instytucje i inne podmioty (np. Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych o Lasach Lasów Państwowych, WIOŚ w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny).

3. Raport tabelaryczny

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część Raportu z wykonania POŚ dla Miasta i Gminy Krotoszyn za okres od 2016 do 2017 r. W tabeli przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji poszczególnych zadań z listy przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach: „Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2021”.

Tabela 1 Wykaz zrealizowanych działań w ramach Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Krotoszyn za lata 2016-2017

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
Priorytet ekologiczny: Ochrona przyrody						
1.	Przestrzeganie procedur lokalizacyjnych chroniących tereny cenne przyrodniczo przed przeinwestowaniem oraz wprowadzenie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych do zalesienia	W planach miejscowych przestrzegane są procedury lokalizacyjne dla terenów cennych przyrodniczo	Gmina Krotoszyn	W 2016 r. opracowanych zostało 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Krotoszyn. W 2017 r. opracowane zostały 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (2 dla terenu miasta oraz 2 dla terenu gminy Krotoszyn)	Koszty opracowania samych planów miejscowych w 2016 r. wyniosły 56 469,40 zł Koszty opracowania samych planów miejscowych w 2017 r. wyniosły: 50 553,00 zł	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
2.	Wspieranie w ustanawianiu użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo - krajobrazowych na terenach rolniczych gdzie występują pozostałości ekosystemów i cennych fragmentów krajobrazu	Brak działań	Wojewoda, pozarządowe organizacje ekologiczne	-	-	-
3.	Nasadzenia drzew wzdłuż tras komunikacyjnych	Co roku wykonywane są nowe nasadzenia na terenie Miasta i Gminy, przeważnie są to jednak nasadzenia na terenie parków, skwerów	Gmina Krotoszyn,	Działanie ciągłe	nasadzenia wykonywane co roku, w zależności od posiadanych środków	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
4.	Prowadzenie prac pielęgnacyjnych parków i	Prace pielęgnacyjne zabytkowego parku im. Wojska Polskiego prowadzone co roku	Gmina Krotoszyn	2016	2016: ok. 16 000,00	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	pomników przyrody (wykonanie ich oznaczeń i zabezpieczeń)			2017	2017: ok. 18 000,00	
5.	Utrzymanie zieleni publicznej w Gminie	Co roku realizowane jest zadanie pod nazwą „Utrzymanie zieleni miejskiej na terenie Krotoszyna”. Prowadzone są prace związane z wycinką i pielęgnacją drzew, z bieżącym utrzymaniem i nowymi nasadzeniami drzew i krzewów.	Gmina Krotoszyn	2016 2017	2016: ok. 420 000,00 2017: ok. 410 000,00	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
6.	Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania kłusownictwu	Działania akcyjne i patrole łączone z policją, Państwową Straż Łowiecką i ościennymi posterunkami SL – 27 akcji Kontrole przesyłków zwierzyny w celu ujawnienia wyników – 37 akcji Narady ze szkodnictwa – 2 akcje Zakup kamer do wykrywania zdarzeń i obserwacji terenu – 4 szt. (dane dotyczą całego Nadleśnictwa Krotoszyn)	Nadleśnictwo Krotoszyn	2016-2017	ok. 20 000,00	Środki własne
7.	Promowanie agroturystyki	Zamieszczanie na stronie www.wodr.poznan.pl informacji na temat m.in. sposobów promocji gospodarstw agroturystycznych, monitoringu obiektów agroturystycznych, przepisów prawnych dla prowadzących obiekty agroturystyczne, itp.	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu	Działanie ciągłe	-	Środki własne
				SUMA	ok. 991 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Ochrona lasów					
1.	Zalesienie gruntów porolnych o niskich klasach bonitacyjnych i gleb zdegradowanych	Pomoc finansowa udzielana rolnikom w zakładaniu upraw leśnych poprzez nasadzenia na gruntach użytkowanych rolniczo w ramach realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnej	2016-2017	b.d.	PROW 207-2013
2.	Dążenie do przebudowy monokultur leśnych w drzewostany wielogatunkowe, ograniczenie zrębów zupełnych lub zalesienie nieużytków – na podstawie	Co roku zawierane są umowy na utrzymanie lasu komunalnego. W ramach umów wykonywane są prace takie jak: cięcia sanitarne, zrywka, czyszczenie wczesne i późne upraw, zalesianie, trzebież.	Gmina Krotoszyn	2016 2017	2016: 29 500,00 2017: ok. 18 000,00 Z tego na	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	sporządzonego Planu Urządzania Lasu 2009 – 2018				zalesianie przeznaczono w 2016 r. ok. 5 000,00, natomiast w 2017 r. ok. 6 000,00	
2.1.		Wyznaczanie trzebieży i cechowanie drewna, doradztwo w zakresie gospodarki leśnej, bieżący monitoring lasu. Przebudowa lasów: 2016 r.: 608,4 ha, 2017 r.: 608,4 ha	Nadleśnictwo Krotoszyn	2016 2017	15 200,00 15 200,00	Budżet Powiatu
3.	Przestrzeganie postanowień zawartych w inwentaryzacji lub planach urządzania lasów niebędących własnością Skarbu Państwa oraz pełnienie nadzoru nad tymi lasami	Prace przeprowadzane na terenie lasu komunalnego opierają się na sporządzonym w 2008 r. „Operacie uproszczonego urządzania lasu miasta Krotoszyn okres 01.01.2009-31.12.2018 r.” Na terenie lasu komunalnego corocznie przeprowadzane są prace związane z utrzymaniem lasów, cięcia sanitarne, zrywka, pielęgnacja upraw i zalesianie.	Gmina Krotoszyn	2016 2017	w zależności od posiadanych środków; koszty przeznaczone na utrzymanie lasów opisane powyżej	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
4.	Wydawanie zezwoleń wyłącznie na uzasadnione wycinki drzew i krzewów oraz sankcje karne w przypadku ujawnienia samowoli przy wycięciu drzew lub krzewów oraz ich niszczeniu	wydawanie decyzji na wycinkę drzew na podstawie wniosków o wydanie zezwolenia na wycinkę; od 2017 rozpatrywane są także zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew/krzewów (zmiana przepisów ustawy o ochronie przyrody).	Gmina Krotoszyn	2016 – 303 decyzje na wycinkę 2017 – 93 decyzje na wycinkę oraz 57 przyjętych zgłoszeń	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych
5.	Przygotowanie szczegółowego wykazu gruntów rolnych, które eliminowane będą z produkcji rolnej i przeznaczone zostaną pod zalesienie	Nie realizowano	Nadleśnictwo	-	-	-
				SUMA	ok. 78 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Ochrona gleb i powierzchni ziemi					
1.	Badanie jakości gleb na terenach użytkowanych	Działanie realizowane na indywidualne zlecenie rolników	właściciele gruntów, Okręgowa Stacja	Zadanie ciągle	Koszty poniesione	-

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	rolniczo		Chemiczno-Rolnicza		przez rolników	
2.	Podnoszenie jakości i struktury gleb poprzez wykorzystanie kompostu	Prowadzenie szkoleń w zakresie dobrych praktyk rolniczych oraz zamieszczanie artykułów na stronie wodr.poznan.pl	Ośrodek Doradztwa Rolniczego, właściciele gruntów	Zadanie ciągle	-	-
3.	Założenie i prowadzenie rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleb lub ziemi	Brak podjętych działań	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	-		
4.	Realizacja działań wynikających z programu dla obszarów OSN	<p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadził monitoring na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych w jednym punkcie zlokalizowanym na terenie Gminy Krotoszyn – w miejscowości Baszyny.</p> <p>Punkt ten znajdował się w obrębie obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych: <i>obszar w zlewni rzek Czarna Woda i Kuroch (NVZ6000WR6S)</i>.</p> <p>Wyniki badań prowadzonych w latach 2016 - 2017 wskazują, że wody podziemne ujmowane na potrzeby wodociągu publicznego w m. Baszyny nie są wrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego. Oznaczone wartości azotu azotanowego mieściły się poniżej granicy oznaczalności dla tego wskaźnika (poniżej 0,44 mg NO₃/l).</p>	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,	2016-2017	b.d.	Środki własne
5.	Bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk odpadów”	Brak potrzeby	Gmina Krotoszyn	-	-	-
6.	Promowanie i dofinansowanie zadań mających na celu zwiększenie udziału trwałych użytków zielonych – w tym łąk, pastwisk i zadrzewień /zakrzewień śródpolnych	Brak realizacji	Gmina Krotoszyn	-	-	-

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
7.	Ochrona i wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych spełniających rolę przeciwoerozyjną	Zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych na gruntach należących do rolników	Gmina Krotoszyn, właściciele gruntów	-	-	-
	Priorytet ekologiczny: Ochrona kopalni					
1.	Rekultywacja terenów po eksploatacji wydobywczej	Brak działań	Eksploatatorzy zasobów	-	-	-
	Priorytet ekologiczny: Zmniejszenie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności					
1.	Rewitalizacja centrum miasta Krotoszyna	Zakres prac obejmował: przebudowę sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej z przykanalikami oraz przebudowę nawierzchni na kostkę i płyty kamienne w ulicach Piekarskiej, Kaliskiej, Kaszarskiej, Gołębiej i części ulicy Farnej	Gmina Krotoszyn	29.01.2016r. - 13.06.2016r.	wykonanie robót budowlanych, nadzór inwestorski, nadzór autorski i promocja – łączny koszt 2 563 821,30 zł	środki budżetu Miasta i Gminy Krotoszyn oraz z pożyczki w ramach Inicjatywy JESSICA wdrażanej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 Priorytet IV Rewitalizacja obszarów problemowych Działanie 4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich - z Banku Gospodarstwa Krajowego. Kwota udzielonej

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
						pożyczki na realizację zadania wyniosła 1.175.092,51 złotych
2.	Budowa oświetlenia, wymiana oświetlenia na nowe energooszczędne	1. Budowa doświetlenia drogi krajowej nr 36 przy ul. Ostrowskiej w Krotoszynie, na odcinku od ul. Modrej do ul. Makowej. W ramach inwestycji zamontowano na długości 190 metrów 5 latarni ulicznych	Gmina Krotoszyn	2016	Koszt całkowity inwestycji, wraz z dokumentacją projektową oraz wszystkimi uzgodnieniami, wyniósł ponad 32 000 zł.	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn.
2.1.		<p>2. Budowa na ulicy Magazynowej, na odcinku od Kobylińskiej do Zamkowego Folwarku. Na odcinku 360 metrów zamontowano 12 latarni ulicznych oraz szafkę sterowniczą. Latarnie mają oszczędne oprawy LED.</p> <p>3. Budowa oświetlenia ulic Kopieczki i Ptasiej w Krotoszynie oraz Nowej w Gorzupi. Zadanie polegało na ułożeniu w wykopie kabla oświetleniowego o długości 505 metrów oraz zamontowanie 15 słupów oświetlenia wraz z 15 oprawami, przy ulicach Kopieczki i Ptasiej w Krotoszynie. W Gorzupi zamontowano rozdzielnicę oświetleniową, ułożono w wykopie kabel długości 132 metrów oraz zamontowano 4 słupy wraz z 4 oprawami oświetleniowymi.</p> <p>4. Modernizacja oświetlenia na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn: Wymieniana 21 słupów oświetleniowych oraz opraw oświetleniowych o mocy 150 W na ul. Ostrowskiej w Krotoszynie, w rejonie skrzyżowania z ulicami Sulmierzycką i Sosnową. Jednocześnie wymieniona 7 słupów oświetleniowych wraz z oprawami o mocy 100 W na ul. Łąkowej w Krotoszynie, na odcinku od Staszica do Tyczyńskiego. Dodatkowo wymiana oraz zamontowanie dodatkowych 140 opraw</p>	Gmina Krotoszyn	2017	<p>1. Koszt inwestycji wraz z dokumentacją projektową oraz wszystkimi uzgodnieniami wyniósł ponad 60 000 zł.</p> <p>2. Koszt inwestycji wraz z dokumentacją projektową oraz wszystkimi uzgodnieniami wyniósł ponad 93 000 zł.</p> <p>3. Wartość wszystkich prac oświetleniowych na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn wyniosła prawie 300 000 zł. 160 000 zł wyniósł wkład</p>	<p>2. Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn</p> <p>3. Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn</p> <p>4. Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn oraz środki „Oświetlenie Uliczne i Drogowe” sp. z o.o. w Kaliszu.</p>

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		oświetleniowych w Krotoszynie na ulicach: Staszica, Lecha, Czecha, Rusa (23 oprawy), Umińskiego, Madalińskiego, Chłapowskiego (8 opraw), Wyspiańskiego, Chełmońskiego, Matejki, Krotoskiego (8 opraw), Śląskiej, Mazowieckiej, Okrężnej, Wielkopolskiej (32 oprawy), Sudeckiej, Beskidzkiej, Tatrzańskiej (11 opraw), Rawickiej, Konarzewskiej (37 opraw), Fabrycznej (14 opraw) oraz Żabiej i Żurawiej (7 opraw). Dodatkowo przebudowa oświetlenia na ul. Koźmińskiej w Krotoszynie. Na odcinku 335 metrów, od ronda przy ul. Wiejskiej do ul. Kozala, zamontowanych zostało 7 latarni oraz szafa sterownicza. Latarnie zostały wyposażone w oprawy LED. Budowy oświetlenia przy ul. Leśnej w Kobiernie. Na odcinku 217 metrów zamontowano 5 latarni oraz 5 opraw oświetleniowych o mocy 70W. Wymiana oraz montaż dodatkowych 130 opraw oświetleniowych w Wielowsi (25 opraw), w Unisławiu (5 opraw), w Benicach (25 opraw), w Bożacinie (19 opraw), we Wróżewach (7 opraw), w Raciborowie (26 opraw), w Ustkowie (14 opraw) oraz we Wronowie (9 opraw).			finansowy gminy, resztę stanowił odpis z amortyzacji, funduszu inwestycyjnego oraz środków przekazanych przez Spółkę „Oświetlenie Uliczne i Drogowe” w Kaliszu.	
3.	Wspieranie działań mających na celu zagospodarowanie wód opadowych w gospodarstwach domowych	Usuwanie azbestu – opisane w pkt. 4 Racjonalna gospodarka odpadami Dotacje – zmiana ogrzewania, opisane w pkt. 8 Ochrona przeciwpowodziowa i mała retencja	Gmina Krotoszyn	-	-	-
4.	Wprowadzanie bodźców ekonomicznych dla przedsięwzięć proekologicznych (ulgi podatkowe, możliwość współfinansowania)	Brak działań	Gmina Krotoszyn	-	-	-
5.	Rozpowszechnienie	Brak działań	Właściciele	-	-	-

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	zastosowania indywidualnych liczników ciepła (budynki komunalne)		mieszkań, zarządcy budynków			
6.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gm. Krotoszyn	Termomodernizacja z modernizacją kotłowni i systemem c.o. w Gimnazjum Nr 2 w Krotoszynie	Gmina Krotoszyn, właściele budynków	2016-2017	1 079 319,58	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
		W trakcie realizacji projekt pn.: „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Krotoszyn (Zespół Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Krotoszynie, Szkoła Podstawowa w Biadkach, Przedszkole Nr 5 w Krotoszynie)	Gmina Krotoszyn, właściele budynków	2017-2018	W trakcie realizacji	Dotacja w ramach WRPO na lata 2014-2020 - Działanie 3.2 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym. Poddziałanie 3.2.1 Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej. Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
				SUMA	ok. 4 128,1 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych					
1.	Podjęcie działań promocyjnych i doradztwa związanego z wdrażaniem pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych (np. powołanie Ośrodka	Brak działań	Gmina Krotoszyn	-	-	-

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	Doradztwa Oszczędności Energii)					
2.	Montaż kolektorów słonecznych	Realizowane przez indywidualnych właścicieli nieruchomości	Inwestorzy	-	-	-
3.	Budowa farm wiatrowych na terenie Gminy Krotoszyn	W latach 2016, 2017 nie wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na budowę farm wiatrowych	Inwestorzy	2016,2017	-	-
4.	Budowa biogazowni rolniczych na terenie Gminy Krotoszyn	W latach 2016, 2017 nie wydano decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla biogazowni	Inwestorzy	2016, 2017	-	-
5.	Stopniowe zwiększanie udziału energii otrzymanej z surowców odnawialnych w całkowitym zużyciu energii	Realizowane przez indywidualnych właścicieli nieruchomości	Właściciele budynków	-	-	-
	Priorytet ekologiczny: Ochrona wód					
1.	Wdrożenie systemu zarządzania zasobami wodnymi:		Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej/Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej	2012-2016	0	Środki własne nie obejmuje kosztów opracowania aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przez Prezesa KZGW
1a	a. opracowanie wykazów wód stanowiących rezerwy zaopatrzenia ludności, mogących być wykorzystanych w celach rekreacyjnych, wód odpowiednich do bytowania organizmów oraz wód wrażliwych na zanieczyszczenia,	Opis podjętych działań: - Opracowany w roku 2012 przez Dyrektora RZGW w Poznaniu zgodnie z art. 113 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.) wykaz wód powierzchniowych i podziemnych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia obejmował jednolite części wód podziemnych, których część obejmuje obszar gminy Krotoszyn w regionie wodnym Warty (PLGW600061 oraz PLGW600081). Wykaz stanowi integralny	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	2016-2017	-	Środki własne

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		<p>element zawartego w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry rejestru wykazu obszarów chronionych. Plan opracowany został w roku 2015 przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i został opublikowany w dniu 6 grudnia 2016 r. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967).</p> <p>W obecnym cyklu planistycznym, który zakończony zostanie opracowaną w roku 2021 II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza przedmiotowy wykaz opracowywany przez PGW WP RZGW w Poznaniu, zgodnie z art. 317 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) zostanie przygotowany w IV kwartale 2018 r.</p> <p>- Opracowany w roku 2012 przez Dyrektora RZGW w Poznaniu zgodnie z art. 113 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.) wykaz wód powierzchniowych wykorzystywanych do celów rekreacyjnych obejmował 29 jednolitych części wód powierzchniowych w regionie wodnym Warty, z których żadna nie znajdowała się na obszarze gminy Krotoszyn w regionie wodnym Warty. Wykaz stanowi integralny element zawartego w aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry rejestru wykazu obszarów chronionych. Plan opracowany został w roku 2015 przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i został opublikowany w dniu 6 grudnia 2016 r. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza</p>				

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		<p>Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967). W obecnym cyklu planistycznym, który zakończony zostanie opracowaną w roku 2021 II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza przedmiotowy wykaz opracowywany przez PGW WP RZGW w Poznaniu, zgodnie z art. 317 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) zostanie przygotowany w IV kwartale 2018 r.</p> <p>- Zgodnie z zapisami opublikowanego aPGW na obszarze dorzecza Odry, w ramach rejestru wykazu obszarów chronionych, w Polsce nie wyznaczono obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, z uwagi na brak szczegółowych regulacji w zakresie ustalania sposobu wyznaczania przedmiotu obszarów. W obecnym cyklu planistycznym trwają prace legislacyjne nad przygotowaniem aktu wykonawczego w tym zakresie, celem włączenia wykazu w roku 2021 do II aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.</p> <p>- W roku 2017 opublikowano rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. Rozporządzenie opublikowano w 8 dziennikach urzędowych województw w tym Dz. Urz. Woj. wielkopolskiego z dnia 28 lutego 2017 r. poz. 1638. Na mocy przedmiotowego rozporządzenia cały obszar regionu wodnego</p>				

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		Warty (w tym części gminy Krotoszyn) został objęty ww. wodami wrażliwymi.				
1b	b. założenie i prowadzenie katastru wodnego dla regionów wodnych,	Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.) w rozdziale 6 nałożyła na dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu obowiązek prowadzenia katastru wodnego dla regionu wodnego Warty w tym dla tej części gminy Krotoszyn, która leży w tym regionie wodnym.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	2016-2017	-	Środki własne
1c	c. opracowanie: - analizy stanów zasobów wodnych w regionach wodnych, - analizy ekonomicznej gospodarowania wodami w regionie wodnym	Podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód, zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.) stanowi element, opracowanej przez Prezesa KZGW, aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, opublikowanej w dniu 6 grudnia 2016 r. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016 r., poz. 1967).	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	2016-2017	-	Środki własne
2.	Opracowanie i stopniowe wdrażanie programów ochrony wód powierzchniowych w układzie zlewniowym rzek (warunki korzystania z wód regionu wodnego)	Z dniem 1 września 2017 r. weszło w życie rozporządzenie Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 17 lipca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty, które zostało opublikowane w ośmiu dziennikach urzędowych województw w tym Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 18.07.2017 r., poz. 5165.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	2016-2017	-	Środki własne
3.	Rozbudowa i stała modernizacja sieci wodociągowej celem eliminacji starych i przestarzałych, co pozwoli na zmniejszenie strat wody, a tym samym racjonalizację	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Rawickiej w Krotoszynie etap II.	Gmina Krotoszyn, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	2016-2017	58 945,94	Środki własne

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	wykorzystania wód podziemnych					
3.1.		Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie osiedla przy ul. Gorzupskiej w Krotoszynie etap IV.		2016-2017	364 811,94	Środki własne
3.2.		Budowa sieci wodociągowej w ul. Piaskowej, Przyjaznej w Krotoszynie.		2017	10 553,00	Środki własne
3.3.		Przebudowa, budowa i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Dębowej, Rodzinnej w Salni.		2016-2017	239 377,88	Środki własne
3.4.		Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Zdunowskiej w Krotoszynie.		2016	112 041,89	Środki własne
3.5.		Budowa sieci wodociągowej w ul. Sosnowej w Smoszewie.		2017	39 982,83	Środki własne
4.	Uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej na terenie aglomeracji Krotoszyn wraz z przebudową i rozbudową Oczyszczalni Ścieków w Krotoszynie	Budowa i przebudowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Krotoszyn	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	2016-2017	648 299,00 zł netto	Środki własne
5.	Kontrola technicznych zbiorników bezodpływowych wraz z kontrolą zawartych umów na odbiór zanieczyszczeń ze zbiorników bezodpływowych	Realizowana na bieżąco	Straż Miejska	Zadanie ciągłe	-	Budżet Gminy
6.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków zgodnie z art. 3 ust.3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prowadzona jest w od 2002 r.	Gmina Krotoszyn	2016-2017	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych
7.	Racjonalna gospodarka studniami głębinowymi – likwidacja nieczynnych ujęć wody	Brak podjętych działań	Gmina Krotoszyn, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.	-	-	-

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
8.	Budowa oczyszczalni przydomowych na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest nieopłacalna z przyczyn ekonomicznych, bądź trudna do realizacji ze względów technicznych, wsparcie finansowe dla osób zainteresowanych	Rada Miejska w Krotoszynie w dniu 28 maja 2015 r. podjęła uchwałę nr IX/69/2015 w sprawie „Regulaminu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta i Gminy Krotoszyn do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Krotoszyn”. Umożliwiło to dofinansowanie budowy oczyszczalni przydomowych na terenie poza obszarem aglomeracji Krotoszyn. W 2016 udzielono 9 dotacji a w 2017 - 11 dotacji.	Gmina Krotoszyn	2016 2017	22 075,00 25 500,00	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
9.	Stopniowe ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko zanieczyszczeń obszarowych i punktowych pochodzących z rolniczej działalności	Opublikowanie na stronie wodr.poznan.pl Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu Oraz nowych wymagań dla rolników których gospodarstwa rolne znajdują się na obszarach OSN.	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	2018	-	Środki własne
				SUMA	1 521,6 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Ochrona przeciwpowodziowa i mała retencja					
1.	Opracowanie planów ochrony przeciwpowodziowej regionów wonnych	W roku 2011, zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2017 r., poz. 1121 z późn. zm.), plan ochrony przeciwpowodziowej, który nie został sporządzony, zastąpiono planami zarządzania ryzykiem powodziowym. W latach 2014-2016, na zlecenie Krajowego Zarząd Gospodarki Wodnej, w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej oraz w Regionalnych Zarządach Gospodarki Wodnej trwały prace nad opracowaniem planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy i regionów wodnych. 22 grudnia 2014 r. projekty planów, w tym Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodne	2014-2016	0	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		<p>wodnego Warty, zostały opublikowane na stronie internetowej powodz.gov.pl i do 22 czerwca 2015 r. trwał proces konsultacji społecznych. Opracowana została także strategiczna ocena oddziaływania na środowisko PZRP. Projekt planu zawierający uwagi z konsultacji społecznych oraz uwzględniający wyniki SOOŚ został przesłany w ostatnim kwartale 2015 przez KZGW do konsultacji międzyresortowych. Po uwzględnieniu uwag z konsultacji międzyresortowych, Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla dorzecza Odry (zawierający w treści Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty), dnia 1 grudnia 2016 r. został opublikowany w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w postaci Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry – poz. 1938. Pełna treść rozporządzenia znajduje się pod adresem: http://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2016/1938.</p> <p>Więcej informacji na temat Planów zarządzania ryzykiem powodziowym jest zamieszczona na stronie internetowej http://www.kzgw.gov.pl/index.php/pl/materialy-informacyjne/plany-zarzadzania-ryzykiem-powodziowym oraz http://www.powodz.gov.pl/www/.</p>				
2.	Utrzymanie w sprawności technicznej rowów, naprawa systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	Odmulenie rowów melioracyjnych, wycinka zakrzaczenia na rowach, wykaszanie rowów. Naprawa systemów drenarskich. Odmulenie przepustów i studzienek.	Związek Spółek Wodnych w Krotoszynie	2016-2017	334 000,00	Środki własne – składki członkowskie, Dotacje z budżetu państwa – Urząd Wojewódzki
3.	Odtworzenie rowów w obrębie Jasne Pole w ramach programu „Odra 2006”	Nie realizowano w tych latach	Nadleśnictwo Krotoszyn	-	-	-

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
				SUMA	ok. 344 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Ochrona powietrza					
1.	Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych (zwłaszcza zlokalizowanych w pobliżu zabudowy mieszkalnej)	Wykonanie kontroli w zakładach pod względem przestrzegania przepisów w zakresie ochrony powietrza: w 2016 r. – 10 kontroli, wykryte 4 nieprawidłowości, 2017 r. – 11 kontroli, 6 nieprawidłowości. Najczęstsze naruszenia wykryte podczas kontroli dotyczyły: <ul style="list-style-type: none"> – eksploatacji instalacji bez wymaganego pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza lub z naruszaniem jego warunków – nieskładania zbiorczych zestawień danych o zakresie korzystania ze środowiska – niewnoszenie opłat za korzystanie ze środowiska 	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	2016-2017	b.d.	Środki własne
2.	Ograniczenie emisji do powietrza w przemyśle ze szczególnym uwzględnieniem pyłów PM10 i PM2,5 oraz gazów CO2, SO2 i NOx	Optymalizacja i regulacja parametrów pracy regulatorów w węzłach, aby możliwe było dostosowanie ich do działalności w budynkach, kontroli parametrów komfortu cieplnego oraz monitoringu zużycia energii w taki sposób, by mieszkańcy otrzymywali dokładnie taką ilość ciepła, na jaką jest zapotrzebowanie. W wyniku tych optymalizacji podczas jednego sezonu grzewczego, trwającego od października 2016 roku do maja 2017 roku udało się wygenerować oszczędności wynoszące 9,1 proc. dla spółdzielni i 3,2 proc. dla miasta, czyli łącznie 4055 GJ. Zredukowano też, o 323 tony emisję CO2 w mieście. Zrealizowane działania: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie ciepłownią - zdalny nadzór i optymalizacja parametrów, montaż telemetrii, regulacja na końcówki sieci. 2. System Vector - parametryzacja (Ciepłownia, węzły cieplne, kotłownie lokalne) 3. Kontynuacja montażu systemu Vector w celu 	Veolia Energia Poznań S.A.	2016 2016 2017 IX-XI. 2017 r. VIII-XII. 2017 r.	90 123,06 4 301,00 89 754,87 1 478 390,00 1 974 910,00	Środki własne

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		parametryzacji (węzły ciepłownicze, kotłownie lokalne) 3. Modernizacja instalacji odpylania spalin dla kotła WR-8M nr 3 (Budowa Hybrydowej Instalacji Odpylania) wraz z modernizacją kotła WR-8 nr 3. 4. Modernizacja kotła nr 2 z WR-5 na WR-8M.				
3.	Termomodernizacja budynków – zgodnie z założeniami WPF (szczegóły w 1 Priorytet– Ochrona zasobów naturalnych, Cel operacyjny - Zmniejszenie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności)		Gmina Krotoszyn			
4.	Stopniowa zmiana węgla na alternatywne nośniki ciepła (gaz, brykiet drzewny, biomasa), – modernizacja kotłowni węglowych w obiektach	Realizowane przez właścicieli nieruchomości w ramach remontów i modernizacji nośników ciepła. Działanie planowane przez Veolia Energia Poznań S.A.: Planowana nowe źródło ciepła opalane gazem ziemnym o mocy 16 MW na terenie miasta Krotoszyn. Planowana budowa kogeneracji o mocy 1 MW zasilana gazem ziemnym na terenie miasta Krotoszyn.	Właściciele obiektów	2016-2017	Trudne do oszacowania	-
5.	Wsparcie finansowe dla mieszkańców zmieniających ogrzewanie węglowe na bardziej ekologiczne	Miasto i Gmina Krotoszyn w trosce o czyste powietrze podejmuje działania mające na celu ochronę środowiska przed zanieczyszczeniem atmosfery, dlatego też w dniu 25 lutego 2016 roku Rada Miejska w Krotoszynie podjęła uchwałę w sprawie określania zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Miasta i Gminy Krotoszyn na pokrycie kosztów zmiany systemów grzewczych na proekologiczne. W roku 2016 podpisano 35 umów z beneficjentami. Łączna kwota dofinansowania z budżetu gminy wyniosła 105.000,00 zł. W roku 2017 złożono 35 wniosków z tego podpisano 27 umów na kwotę 81.000 zł. Umożliwiło to zrealizowanie wszystkich wniosków złożonych zgodnie z	Gmina Krotoszyn	2016 2017	105 000,00 81 000,00	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		Regulaminem udzielania dotacji celowych z budżetu Miasta i Gminy Krotoszyn na pokrycie kosztów zmiany systemów grzewczych na proekologiczne.				
6.	Rozbudowa sieci gazowej	Zadanie realizowane zgodnie z planami inwestycyjnymi dystrybutora gazu	Gmina Krotoszyn, dystrybutor gazu	Zadanie ciągle	-	-
7.	Wsparcie rozwoju ruchu rowerowego (likwidacja barier technicznych oraz tworzenie ścieżek rowerowych o zasięgu ponadgminnym)	Brak podjętych działań	Gmina Krotoszyn, pozarządowe organizacje ekologiczne	-	-	-
8.	Stosowanie stref (pasów) zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacji (strefy te powinny być komponowane z gatunków o dużej odporności na zanieczyszczenia oraz właściwie pielęgnowane a ubytki uzupełniane)	Brak realizacji	Zarządcy dróg	-	-	-
	INNE	Rozbudowa sieci ciepłowniczej: 1. Budowa przyłącza ciepłego do budynku wielorodzinnego przy ul. Koźmińskiej 2. Budowa przyłącza ciepłego do budynku handlowo – usługowego przy ul. Floriańskiej 14 3. Przebudowa sieci ciepłej ul. Konstytucji 3 Maja	Veolia Energia Poznań S.A.	IX.2017 r.	48 673,02 108 036,78 105 821,57	Środki własne
				SUMA	ok. 4 086,0 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Przeciwdziałanie poważnym awariom					
1.	Stały monitoring i nadzór zakładów mogących stwarzać zagrożenie (zakłady produkcyjne, stacje benzynowe)	Realizowany zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska. Kontrole wybranych obiektów zgodnie z rocznym harmonogramem kontroli.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Krotoszynie	Zadanie ciągle	-	Środki własne

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
2.	Kontrola przewozów substancji niebezpiecznych. Kontrola stanu technicznego pojazdów	Realizowana zgodnie z zapisami ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych.	Policja, Inspekcja Transportu Drogowego	Zadanie ciągłe	-	Środki własne
3.	Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia	Informacje zamieszczane na stronach internetowych stowarzyszeń, za pośrednictwem facebooka, w prasie lokalnej	Stowarzyszenia i organizacje proekologiczne, prasa lokalna	Zadanie ciągłe	-	Środki własne
4.	Informowanie i ostrzeganie społeczeństwa o wystąpieniu poważnych awarii	Informacje zamieszczane na stronach internetowych stowarzyszeń, za pośrednictwem facebooka, w prasie lokalnej – realizowane w razie potrzeby	Stowarzyszenia i organizacje proekologiczne, prasa lokalna, Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Krotoszynie	W razie potrzeby	-	Środki własne
5.	Zakup sprzętu dla Komendy Powiatowej Państwowej straży Pożarnej w Krotoszynie na potrzeby ratownictwa chemicznego i ekologicznego (sprzętu ppoż., samochodów),	Zakup detektora jednogazowego oraz kombinezonów gazoszczelnych.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Krotoszynie	10.2016 06.2017	18 630,00	WFOŚiGW KP PSP Krotoszyn Samorządy
				SUMA	ok. 18,6 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Ochrona przed hałasem					
1.	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych	Brak pomiarów hałasu przy głównych szlakach komunikacyjnych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, zarządcy dróg	-	-	-
2.	Egzekwowanie w zakładach zmian technologicznych w przypadku przekroczeń emisji hałasu (stosowanie obudów dźwiękochłonnych, ekranów oraz tłumików akustycznych)	Przeprowadzenie kontroli w zakładach w zakresie przekroczeń hałasu przemysłowego: 2016 r. – 5 kontroli, wykryto 3 nieprawidłowości, 2017 r. – 6 kontroli, 2 nieprawidłowości. Najczęstsze naruszenia wykryte podczas kontroli dotyczyły: – powodowanie występowania w środowisku hałasu o poziomie wyższym od dopuszczalnego – niewykonywanie wymaganych pomiarów	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	2016-2017	b.d.	Środki własne

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		hałasu.				
3.	Sporządzenie map akustycznych dla dróg i linii kolejowych, których eksploatacja może powodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku	Opracowanie Mapy akustycznej dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa wielkopolskiego - mapa akustyczna obejmuje oddziaływanie hałasu drogowego dróg krajowych nr 15 i 36 na terenie gminy Krotoszyn.	GDDKiA	2018	b.d.	Środki własne
4.	Wspieranie inwestycji ograniczających ujemny wpływ hałasu, mianowicie: budowa ekranów akustycznych i tworzenie pasów zwartej zieleni ochronnej, a także izolacji budynków (np. wymiana okien)	Brak podjętych działań	Gmina Krotoszyn, zarządcy obiektów	-	-	-
5.	Integrowanie planów zagospodarowania przestrzennego z problemami zagrożenia hałasem	W planach miejscowych oraz prognozach oddziaływania na środowisko poruszane są problemy zagrożenia przed hałasem. W 2016 r. opracowanych zostało 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Krotoszyn. W 2017 r. opracowane zostały 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (2 dla terenu miasta oraz 2 dla terenu gminy Krotoszyn)	Gmina Krotoszyn	2016 2017	56 469,40 50 553,00	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
6.	Usprawnienie systemu komunikacyjnego (poprawa nawierzchni i warunków bezpieczeństwa ruchu, budowa , modernizacja i rozbudowa dróg)	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 444 w m. Krotoszyn, ul. Sulmierzycka (o dł. 1,48 km)	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	2015-2016	3 122 688,00	Środki własne województwa
6.1.		Remont nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 444 (dł. 2,21 km) w m. Krotoszyn	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	2017	1 295 481,00	Środki własne województwa
6.2.		1. Budowa parkingu przy ul. Kołłątaj 5 w Krotoszynie	Wydział Gospodarki	2016-2017	472 606,16	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		2. przebudowa parkingu przy ul. Słonecznej w Krotoszynie	Komunalnej, Ochrony Środowiska i Rolnictwa,	2016-2017 (rozpoczęcie w 2015)	546 881,98	
6.3.		2016: 1. Budowa ulic Wyspiańskiego i Chelmońskiego w Krotoszynie 2. Budowa ul. Rumiankowej w Krotoszynie 3. Ulica Ściegienna w Smoszewie 2017 1. Budowa drogi gminnej w Ustkowie 2. Droga w miejscowości Duszna Górka 3. Ulice Agrestowa i Porzeczkowa w Krotoszynie 4. Droga Kobierno-Nowy Folwark 5. Ulica Spokojna w Roszkach 6. Ulica Krótka w Biadkach 7. Droga w miejscowości Ugrzele 8. Ulica Wierzbowa w Wielowisi 9. Ulica Leśna w Gorzupi	Wydział Inwestycji i Rozwoju	2016 2017	1 123 496,63 2 827 319,30	Droga Kobierno-Nowy Folwark (Dofinansowanie z PROW - w Kwocie 702.843,25 zł), Ulica Ściegienna w Smoszewie (ok. 150 tys. zł) oraz droga w Ustkowie (ok. 138 tys. zł – łącznie z ul. Wiśniową w Orpiszewie) - dotacja celowa z Urzędu Marszałkowskiego Woj. Wlkpł (FOGR) Pozostałe środki to środki własne z budżetu Miasta i Gminy Krotoszyn
7.	Remont DK 36 na odcinku Wyganów – Krotoszyn od km 107+140 do km 109+140	Zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	2016	1 812 627,58	Środki z Krajowego Funduszu Drogowego
8.	Remont DK 36 na odcinku Kobylin – Krotoszyn od km 109+140 do km 117+214 długości 8,074 km wraz z robotami towarzyszącymi	Zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	2017	8 305 363,23	Środki budżetowe
9.	Studium korytarzowe wraz z	W trakcie opracowania – przewidywany termin	Gmina Krotoszyn	Nd.	Nd.	Środki budżetowe

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	analizą wielokryterialną (SK) dla obwodnicy Krotoszyn w ciągu DK 36 Krotoszyn – Ostrów Wlkp.	zakończenia grudzień 2018	Powiat			Miasta i Gminy Krotoszyn oraz Powiatu Krotoszyńskiego
				SUMA	ok. 19 613,5 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym					
1.	Prowadzenie rejestru urządzeń będących źródłem promieniowania elektromagnetycznego	Brak realizacji	Wojewoda, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	-	-	-
2.	Przestrzeganie granic stref ochronnych zgodnie z ocenami oddziaływania na środowisko dla urządzeń nadawczych oraz wprowadzenie stosownych zapisów do miejscowego planu zagospodarowanie przestrzennego	W planach miejscowych przestrzegane są granice stref ochronnych. W 2016 r. opracowanych zostało 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu miasta Krotoszyn. W 2017 r. opracowane zostały 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (2 dla terenu miasta oraz 2 dla terenu gminy Krotoszyn)	Gmina Krotoszyn	2016 2017	56 469,40 50 553,00	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn
				SUMA	ok. 107 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Racjonalna gospodarka odpadami					
1.	Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnie z wymogami ochrony środowiska	Edukacja ekologiczna dla mieszkańców	Związek Międzygminny „EKO SIÓDEKMA”	2016-2017	Trudne do oszacowania	Środki własne Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEKMA” pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
2.	Selektywne zbieranie	Edukacja ekologiczna dla mieszkańców	Związek	2016-2017	Trudne do	Środki własne

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów		Międzygminny „EKO SIÓDEKMA”		oszacowania	Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
3.	zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych	Edukacja ekologiczna dla mieszkańców	Związek Międzygminny „EKO SIÓDEKMA”	2016-2017	Trudne do oszacowania	Środki własne Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
4.	Sukcesywne usuwanie azbestu z terenu Gminy Krotoszyn	<p>usuwane na podstawie „Programu „Regulaminem odbioru odpadów zawierających azbest znajdujących się na nieruchomościach położonych na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn” W 2016 - usunięto 89,92 Mg azbestu, kwota 26.512,92 (środki własne)</p> <p>W 2016 r. Miasto i Gmina Krotoszyn podpisała porozumienie z Powiatem Krotoszyńskim w sprawie wspólnej realizacji “Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu Krotoszyńskiego na lata 2016-2032”. Osoby fizyczne (w tym rolnicy indywidualni) oraz jednostki samorządu terytorialnego mogły ubiegać się o bezpłatny odbiór/demontaż z odbiorem odpadów azbestowych. Realizacja zadania nastąpiła w 2017 r. przy współudziale środków MiG Krotoszyn – 18.343,76 zł i dotacji z WFOŚiGW 25.400,00 zł, którą pozyskało Starostwo Powiatowe.</p>	Gmina Krotoszyn, właściciele azbestu	co roku	2016 – 26 512,92 zł Realizacja zadania nastąpiła w 2017 r. przy współudziale środków MiG Krotoszyn – 18 343,76 zł i dotacji z WFOŚiGW 25 400,00 zł, którą pozyskało Starostwo Powiatowe.	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn, WFOŚiGW

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
		Usunięto 124.188,00 kg azbestu.				
5.	Prowadzenie ewidencji wyrobów zawierających azbest	prowadzona na bieżąco – dane wprowadzane do bazy azbestowej	Gmina Krotoszyn	na bieżąco	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych
6.	Kontrola zakładów pod względem prawidłowej gospodarki odpadami	Przeprowadzenie kontroli w zakładach w zakresie gospodarki odpadami: 2016 r. – 16 kontroli, wykryto 12 nieprawidłowości, 2017 r. – 10 kontroli, 10 nieprawidłowości. Najczęstsze naruszenia wykryte podczas kontroli dotyczyły: – braku ewidencji odpadów lub nierzetelne jej prowadzenie – nieskładania lub składanie sporządzonych nierzetelnie sprawozdań organom ochrony środowiska, – prowadzenia działalności w zakresie zbierania, transportu i/lub przetwarzania odpadów bez wymaganego zezwolenia lub niezgodnie z posiadanym zezwoleniem,	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	2016-2017	b.d.	Środki własne
				SUMA	ok. 26,5 tys. zł	
	Priorytet ekologiczny: Edukacja ekologiczna mieszkańców					
1.	Kontynuacja cyklicznych wydarzeń związanych z edukacją ekologiczną	Zbiórka baterii, Dzień Ziemi, zbiórka plastikowych nakrętek, Sprzątanie Świata, cykliczny udział w konkursie ekologicznym, segregacja śmieci, wystawy, pogadanki	Gmina Krotoszyn, szkoły, przedszkola, pozarządowe organizacje ekologiczne	co roku	w zależności od posiadanych środków	Budżet Miasta i Gminy Krotoszyn Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej
1.1.		Akcja edukacyjna „sadzenie lasu dla nas i przyszłych pokoleń”	Powiat	wrzesień 2016 wrzesień 2017	brak	-
1.2.		XI Olimpiadę Wiedzy Ekologicznej na poziomie Szkół Gimnazjalnych i Podstawowych,	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie	2016	1 500 00 500,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Urząd Miejski

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
						w Krotoszynie
1.3.		XII Olimpiadę Wiedzy Ekologicznej na poziomie Szkół Gimnazjalnych i Podstawowych,	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie	2017	1 430 004,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznani, Urząd Miejski w Krotoszynie
1.4.		Prowadzenie zajęć edukacyjnych zarówno w szkołach, przedszkolach jak i na terenie Nadleśnictwa z wykorzystaniem sali edukacyjnej, ścieżki przyrodniczej i innych obiektów typu "Grzybek"	Nadleśnictwo Krotoszyn- całość Nadleśnictwa	2016 2017	Koszty dla całości Nadleśnictwa-wszystkie gminy 43 031,50 52 920,82	Środki własne oraz WFOŚiGW
2.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ekologicznych źródeł energii i szkodliwości spalania odpadów w piecach domowych	teatrzyki dla dzieci o tematyce ekologicznej	Gmina Krotoszyn	co roku	ok. 5 000,00	Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej
3.	Koordinacja akcji edukacyjnej: Sprzątanie świata" poprzez współpracę z urzędami gmin, szkołami, kołami wędkarskimi	współpraca ze szkołami, Miasto i Gmina Krotoszyn przekazuje worki i rękawice oraz odpowiada za odbiór zebranych odpadów	Gmina Krotoszyn, Powiat krotoszyński, pozarządowe organizacje pozarządowe, placówki oświaty	co roku	ok. 16 000,00	Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej
3.1.		Akcja zorganizowana przez pracowników Starostwa Powiatowego w Krotoszynie.	Powiat	wrzesień 2016 wrzesień 2017	brak	-
4.	Prowadzenie edukacji mieszkańców w zakresie propagowania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii (szkolenia, dystrybucja ulotek, Internet)	Kampanie informacyjna "Świat zadymiony ma same złe strony",	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Urząd Miejski w Krotoszynie	2016	6 500,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
5.	Zaprojektowanie nowych leśnych ścieżek dydaktycznych wraz z opisem	ścieżka edukacyjno – dydaktyczna z elementami gier terenowych na obszarze parku Dworcowego w Krotoszynie	Gmina Krotoszyn,	2017	33 215,23	dotacja z WFOŚiGW 20 000,00

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
	przyrody oraz innej infrastruktury dydaktyczno-przyrodniczej					
6.	Podnoszenie świadomości ekologicznej rolników na temat bezpiecznego stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin	Realizowane na bieżąco za pośrednictwem strony wodr.poznan.pl oraz za pomocą szkoleń	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Zadanie ciągle	-	Środki własne
7.	Prowadzenie szkoleń dla rolników z terenu gminy o tematyce: odnawialne źródła energii, zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska, stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, działania na obszarach ONW i OSN, działania na rzecz gospodarstw ekologicznych	Realizowane na bieżąco za pośrednictwem strony wodr.poznan.pl oraz za pomocą szkoleń	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Zadanie ciągle	-	Środki własne
8.	Działania edukacyjne w zakresie gospodarki odpadami (np. zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie kompleksowych i racjonalnych metod gospodarowania odpadami, zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, itp.)	- druk i dystrybucja ulotek nt. prawidłowej segregacji odpadów, - organizacja konkursów i happeningów o tematyce ekologicznej, - organizacja festynu ekologicznego podczas „KROTOFESTU” - wyjazdy edukacyjne	Związek Międzygminny „EKO SIÓDEMKA”	cały rok 2016 i 2017	2016 – 17 017,39 zł 2017 – 17 600,00 zł	Środki własne Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
8.1.		Spektakle ekologiczny pt. „Jaś i Małgosia” o postępowaniu z odpadami w lesie i gospodarstwach domowych przedszkolaków.	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Związek Międzygminny „Eko-Siódemka”	2016	12 740,00	Związek Międzygminny „Eko-Siódemka”
8.2.		Konkurs na pracę wykonaną z surowców wtórnych pt. „Cuda z odpadów”.	Regionalne Centrum Edukacji	2016	1 000,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
			Ekologicznej, Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Benicach, Zespół Szkół im. ks. Jana Twardowskiego w Chwaliszewie			Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
8.3.		Konkursy ekologiczne „Nie ma śmieci są surowce”, „Dwa światy”, „Rzeźba ekologiczna”	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Szkoła Podstawowa nr 4 w Krotoszynie	2017	800,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
8.4.		Konkursy na pracę wykonaną z surowców wtórnych pt.„Ekologiczna torba”. „Biżuteria ekologiczna”	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej, Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Benicach, Zespół Szkół im. ks. Jana Twardowskiego w Chwaliszewie	2017	1 000,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
9.	Organizacja konkursu zbierania baterii w przedszkolach i szkołach podstawowych	konkurs organizowany przez inną jednostkę – Związek Gmin Zlewni Górnej Baryczy	Związek Międzygminny „EKO SIÓDEMKA”	-	-	-
9.1.		XVII Edycję Konkursu ekologicznego – „Zbieramy Zużyte Baterie”.	Związek Gmin Zlewni Górnej Baryczy z siedzibą w Krotoszynie, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	2016	2 400,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
			w Krotoszynie, Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie			
10.	Propagowanie walorów przyrodniczych miasta i gminy (wydawnictwa, Internet)	informacje na temat walorów przyrodniczych umieszczane w internecie www.krotoszyn.pl	Gmina Krotoszyn	co roku	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych
11.	INNE	Wykonano 2 interaktywne punkty edukacyjne na ścieżce edukacyjnej „Lasy Komunalne”	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Urząd Miejski w Krotoszynie	2016	5 000,00	Urząd Miejski w Krotoszynie
11.1.		Wystawa „Zwierząt egzotycznych”	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Krotoszynie	2016	600,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
11.2.		Warsztaty ekologiczne dla uczniów II klas gimnazjum	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Krotoszynie	2016	.1 700,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
11.3.		Wykonano 1 interaktywny punkt edukacyjny na ścieżce edukacyjnej „Lasy Komunalne”, Wydrukowano ulotki promujące ścieżkę	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Urząd Miejski w Krotoszynie	2017	3 500,00	Urząd Miejski w Krotoszynie
11.4.		Happening ekologiczny „Tyle zysku ile odzysku”	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie,	2017	4 500,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki

Lp.	Nazwa zadania	Opis podjętych działań	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji (dotyczy lat 2016-2017)	Poniesione koszty	Źródła finansowania
			Urząd Miejski w Krotoszynie			Wodnej w Poznaniu
11.5.		Warsztaty ekologiczne dla uczniów II klas gimnazjum	Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Krotoszynie, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Krotoszynie	2017	1 800,00	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu
				SUMA	ok. 230,2 tys. zł	
				RAZEM	ok. 30 065,2 tys. zł	

Źródło: opracowano na podstawie danych z ankiet, dokumentów źródłowych będących w dyspozycji podmiotów i instytucji wymienionych w rozdziale 2 niniejszego opracowania.

4. Podsumowanie

Informacje przedstawione w niniejszym Raporcie pozyskano w oparciu o ankietyzację Instytucji wskazanych w Programie ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2021, które stanowiły jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć, a także w oparciu o informacje będące w posiadaniu Miasta i Gminy Krotoszyn. Proces zbierania danych na potrzeby opracowania niniejszego Raportu został przeprowadzony w miesiącach sierpień-wrzesień 2018 r.

Zdecydowana większość zadań przewidzianych w Programie jest kontynuacją działań podjętych w poprzednim okresie sprawozdawczym 2014-2015. Część zaproponowanych zadań należy do działań administracji samorządowej i realizowane są w sposób ciągły za pomocą wykonywanych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych i opracowania dokumentów planistycznych.

W przypadku wpisów w kolumnach pn. „*Poniesione koszty*” i „*źródła finansowania*” nie we wszystkich udało się określić poziomu wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Z analizy zadań środowiskowych na terenie gminy, zawartych w powyższym zestawieniu tabelarycznym wynika, że łączne koszty na realizację ochrony środowiska w latach 2016-2017 wyniosły 26,165 mln zł. W porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym za lata 2014-2015 nastąpił wzrost wydatków o 7,5%, co świadczy o dobrej kondycji finansowej podmiotów odpowiedzialnych oraz zwiększonych środkach pozyskiwanych m.in. z funduszy unijnych.

W ramach realizacji zadań z Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Krotoszyn najwięcej środków finansowych zostało przeznaczonych na ochronę klimatu akustycznego tj. 19,613 mln zł oraz zmniejszenie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności tj. 4,12 mln zł. Najdroższe zrealizowane przedsięwzięcia dotyczyły: przebudowy, budowy i modernizacji dróg na terenie gminy Krotoszyn, w tym remont drogi krajowej nr 36 oraz rewitalizacji centrum miasta Krotoszyna, modernizację i wymianę oświetlenia ulicznego. Duże nakłady finansowe zostały poniesione również na walkę z niską emisją poprzez dofinansowanie do wymiany systemów grzewczych, rozbudowę sieci ciepłowniczej oraz optymalizację i regulację parametrów pracy regulatorów w węzłach ciepłych. Realizacja tego typu przedsięwzięć przyczynia się do ograniczenia niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w gminie. Część przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska przed hałasem i ochrony powietrza jest ze sobą zbieżna. Są to głównie zadania dotyczące modernizacji dróg oraz usprawnienia komunikacji na terenie gminy. Przedsięwzięcia te finansowane głównie ze środków własnych podmiotów, budżetu Miasta i Gminy Krotoszyn oraz w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego i Programu Obszarów Wiejskich.

W latach 2016-2017 w celu zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców oraz spełnienia wymagań prawa krajowego i dyrektywy UE realizowane były zadania polegające na rozbudowie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W tym okresie były one skoncentrowane na zadaniach inwestycyjnych związanych m.in. z budową i modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Poniesione koszty w latach 2016-2017 wyniosły 1,52 mln zł. Zadania te realizowane były przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Krotoszynie i finansowane głównie ze środków przedsiębiorstwa i budżet Miasta i Gminy Krotoszyn.

Spore nakłady finansowe poniesione zostały również na ochronę przyrody i ochronę lasów (ok. 1,069 mln zł). Wśród zrealizowanych działań należy wymienić utrzymanie zieleni miejskiej w Krotoszynie, prace pielęgnacyjne w parku oraz opracowanie planów miejscowych.

Podsumowując wydatkowanie funduszy na realizację Programu w latach 2016-2017, wysokość poniesionych kosztów w ramach wyznaczonych priorytetów ekologicznych przedstawia się następująco:

- Ochrona przyrody: ok. 991 tys. zł

- Ochrona lasów: ok. 78 tys. zł
  - Ochrona gleb i powierzchni ziemi: koszty trudne do oszacowania
  - Ochrona kopalin: koszty trudne do oszacowania
  - Zmniejszenie materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności: ok. 4 128,1 tys. zł
  - Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych: koszty trudne do oszacowania
  - Ochrona wód: 1 521,6 tys. zł
  - Ochrona przeciwpowodziowa i mała retencja: ok. 344 tys. zł
  - Ochrona powietrza: ok. 4 086 tys. zł
  - Przeciwdziałanie poważnym awariom: ok. 18,6 tys. zł
  - Ochrona przed hałasem: ok. 19 613,5 tys. zł
  - Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym: ok. 107 tys. zł
  - Racjonalna gospodarka odpadami: ok. 26,5 tys. zł
  - Edukacja ekologiczna mieszkańców: ok. 230,2 tys. zł
- RAZEM: ok. 30 065,2 tys. zł

Źródłami finansowania realizowanych zadań były środki własne podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności budżet Miasta i Gminy Krotoszyn, środki PGKiM sp. z o.o. w Krotoszynie, budżet Powiatu Krotoszyńskiego, środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz fundusze unijne.

W tabeli 2 przedstawiono wskaźniki monitorowania efektywności Programu.

Tabela 2 Wskaźniki monitorowania i efekty realizacji POŚ dla Miasta i Gminy Krotoszyn

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika			Źródło informacji
	bazowa w 2013 r.	2015 r.	2017 r.	
Liczba ludności [os.]	40 718	40 553	40 593	GUS
Poziom zanieczyszczenia powietrza według oceny rocznej [klasa jakości powietrza]	SO ₂ – A	SO ₂ - A	SO ₂ - A	WIOŚ
	NO ₂ - A	NO ₂ - A	NO ₂ - A	WIOŚ
	CO – A	CO - A	CO - A	WIOŚ
	C ₆ H ₆ – A	C ₆ H ₆ - A	C ₆ H ₆ - A	WIOŚ
	PM ₁₀ – C	PM ₁₀ - C	PM ₁₀ - C	WIOŚ
	PM _{2,5} – A	PM _{2,5} - C	PM _{2,5} - C	WIOŚ
	Pb – A	Pb - A	Pb - A	WIOŚ
	As – A	As - A	As - A	WIOŚ
	Cd – A	Cd - A	Cd - A	WIOŚ
	Ni – A	Ni - A	Ni - A	WIOŚ
	B(a)P – C	B(a)P - C	B(a)P - C	WIOŚ
O ₃ – A	O ₃ - A	O ₃ - A	WIOŚ	
Długość sieci wodociągowej rozdzielczej [km]	310,3	310,9	314,9	GUS
Długość sieci kanalizacji sanitarnej [km]	96,6	93,6	98,9	GUS
Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	3 093	3 090	3 325	GUS
Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	6 550	6 682	6 909	GUS
Ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni [dam ³]	1 256,0	1 324,0	1 355,0	GUS
Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej [%]	96,6	99,2	99,2*	GUS
Udział mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej [%]	68,2	68,7	69,1*	GUS
Zużycie wody przez	31,6	33,5	34,0	GUS

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika			Źródło informacji
	bazowa w 2013 r.	2015 r.	2017 r.	
jednego mieszkańca [m ³ /rok/mieszk.]				
Masa odebranych odpadów komunalnych bez 20 03 01 [Mg]	1 790,7	4 634,9	3 210,13	EKO Siódemka
Masa odebranych odpadów o kodzie 20 03 01[Mg]	15 932,3	17 889,3	11 117,44	EKO Siódemka
Zbiorniki bezodpływowe	2 042	2 003	1 996*	GUS
Oczyszczalnie przydomowe	17	54	70*	GUS
Oczyszczalnie komunalne z podwyższonym usuwaniem biogenów	1	1	1	GUS
Lesistość w %	28	28	28	GUS
Liczba pomników przyrody [szt.]	14	14	12	GUS
Obszary prawnie chronione [ha]	23 554,5	23 554,5	23 554,5	GUS
Tereny zieleni [ha]	38,22	38,84	37,35	GUS

poprawa stanu w stosunku do okresu poprzedniego
pogorszenie stanu w stosunku do okresu poprzedniego
brak zmian w stosunku do okresu poprzedniego

*ze względu na brak dostępnych informacji statystycznych i środowiskowych za rok 2017, posłużono się dostępnymi danymi za rok 2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, WIOŚ, Miasto i Gmina Krotoszyn